

Ret — at vort Votum ikke har den Betydning i denne Sag, men at vort Votum har den Betydning, at denne Sag villevi for vort Vedkommende have saaledes afgjort, og da jeg nu troer, at der er endeel af Stingets Medlemmer, der ere af den samme Mening, saa siger jeg, at disse Medlemmer have den Forpligtelse at stemme saaledes, at de ikke sige: „Vi vilde have Sagen afgjort“; men at de sige: „Vi vilde i dette Dieblit ikke have en Lov, men vi opgive derved ingenlunde, at der skal komme en Lov, tvertimod vi udtale det paa det Allerbestemteste, at der skal komme en Lov.“

Lehmann: Jeg har allerede tilladt mig at tilbagevise som denne Sag aldeles uvedkommende ethvert Spørgsmaal om mit personlige Forhold til Folketirken. Det er ikke mig, som har givet Exemplet paa at give Troesbekjendelser til Bedste. Jeg har ved de Ytringer, hvortil en tidligere æret Taler (Bloch) sigtede, paa en, som jeg troer, ingenlunde anstødelig Maade villet minde om, at Sigt ikke her har sit Hjem. Forøvrigt skal jeg aldrig ønske bedre, end at jeg i det Forhold ikke maatte komme til at svare imod værre Angreb, end at jeg ved at have udtalt mig stærkt imod at lægge det bisfoppelige Regimente til Grund for Danmarks Kirkeforfatning, skulde have ledet til at gaae over til den anglikanske Kirke, et Raisonnement, hvort der ikke er bedre Logik, end naar den samme ærede Landsstingsmand har meent, at Forslagsstilleren og den Majoritet i Udvalget, der har sluttet sig til ham, skulde have søgt at fange Stemmer ved at lægge Vægt paa Nødvendigheden af, at det læge Element i Kirkeforfatningen maa komme til Styrke, og ved Siden deraf har sagt, at det læge Element er repræsenteret her, hvilket, hvis man vil bruge den samme Argumentation, vil sige: J. have hele Magten, J. skulle ikke dele den med Andre. Men det vilde føre noget vidt, dersom jeg i alle Enkelthederne skulde fremhæve de forunderlige Modsigelser, hvort man i saa Henseende har gjort sig skyldig. Derimod bliver jeg nødsaget til med et Par Ord at komme tilbage til det, der har været den egentlige Gjenstand for Angreb af den ærede Landsstingsmand i, hvad jeg har yttret ved tidli-

gere Leiligheder. Naar de ærede Landsstingsmænd vilde erindre, hvad der har udgjort denne Forhandlings egentlige Kerne, det Argument, hvorfra man begynder, og hvormed man ender, og som er det, der skal bære hele Modstanden, saa er det fra Først til Sidst ikke Andet end det Beviis, der skal foreligge om Geistlighedens Stemme med Hensyn til denne Sag i de sidst afgivne Landemodserklæringer. Naar nu dette saaledes skal være den Hindring, hvorpaa det Hele skal strande, saa troer jeg, at det ligger overmaade nær at undersøge, hvorledes det da forholder sig med denne Stemning hos Geistligheden. Jeg skal i saa Henseende først og fremmest henholde mig til, hvad den ærede Forslagsstiller (Clausen) selv har anført om, at Geistligheden ikke er bleven spurgt, at Geistligheden har ikke svaret, at der kun foreligger temmelig løse Indicier, hvoraf man tilsammen kan udlede en mere eller mindre berettiget Opinion om den for Dieblittet stedfindende Stemning. Det er dette Factum, som jeg har søgt at analysere, og jeg er da kommen til den Dverbeviisning, som jeg ikke finder rokker, allermindst ved, hvad der sidst er anført, at der ganske vist i Geistligheden gives virkelige og principielle Modstandere af en Kirkeforfatning som den, hvorom her er Tale. Det er dem, jeg har betegnet som Folk, der havde høi kirkelige Interesser, høi kirkelige Stemninger, som jo ogsaa er aldeles klart og officielt fremtraadt i et bestemt Forslag om at bygge Kirkeforfatningen paa en Sammentræden af Biskopperne, og som jo naturligvis ganske consequent maa modsætte sig en repræsentativ Forfatning for selve Folketirken. Men jeg har dernæst gjort opmærksom paa, at denne Anskuelse har i den danske Geistlighed i alt Fald udenfor Biskopperne saa faa Tilhængere, at, hvis vi kun havde med dem at gjøre som egentlige Modstandere, da vilde Modstanden let kunne overvindes, endogsaa i Geistligheden og ved Geistligheden selv; men det er jo ganske vist, at til denne Anskuelse har mere eller mindre sluttet sig en heel Deel, om hvem dette paa ingen Maade kunde ventes. Den ærede Rigsdagsmand, der talte sidst, har her yttret som et Slags Skriftemaal, at han i den Henseende har følt sig i høi Grad stuffet. Han havde